

Retningslinjer for tilskudd til tiltak i beiteområder i Kvæningen

Behandling	Dato
Kvæningen formannskap	15.05.2020
Kvæningen kommunestyre	24.06.2020

Grunnlag

Forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder er endret pr. 1.1.2020. Forvaltningen av ordningen er overført fra fylkesmennene til kommunene. Rundskriv 2019-45 gir retningslinjer for forvaltning av, og utfyllende kommentarer til, forskriften. Videre skal søknader om tilskudd til tiltak i beiteområder behandles etter lov om naturmangfold §7. Prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12.

Kommunen prioriterer søknadene og prioriterer tilskudd. Som grunnlag for prioriteringene skal kommunen fastsette lokale retningslinjer. Tilskuddsandel til ulike typer tiltak kan fastsettes ut fra hva som vurderes som mest formålstjenlige tiltak ut fra regionale og lokale forhold.

Tilskudd kan gis til lag eller foreninger (beitelag, grunneierlag) som er registrert i enhetsregisteret, som driver næringsmessig beitedrift med husdyr og som iverksetter investeringstiltak og/eller planleggings- og tilretteleggingsprosjekter i beiteområder. Tilskudd kan også gis til foretak som kan gis produksjonstilskudd etter § 2 i forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket der det grunnet naturgitte eller driftsmessige forhold ikke ligger til rette for samarbeid.

Regelverk:

[FOR-2013-02-04-206 om tilskudd til tiltak i beiteområder](#)

[Rundskriv 2019/045 om tilskudd til tiltak i beiteområder](#)

Utfordringer, mål og tiltak:

Lokale utfordringer:

- Vi har gode utmarksbeiter i kommunen, men vi utnytter bare en marginal del av denne ressursen.
- Landbruksmiljøet er lite og fragmentert. Det er derfor ikke grunnlag for å danne beitelag og samarbeide om tiltak, tilsyn og sanking i særlig grad. I de fleste utmarksområde er det enkeltbrukere som har beitedyr.
- Småfenæringa er kraftig utfordra av høy rovdyr tetthet.
- Manglende gjerder og forsømt vedlikehold over tid medfører at beitedyr kan trekke inn i områder der de er uønsket. I områder med få beitedyr er det vanskelig å få eierne til å ivareta gjerdeplikten.
- Eiendoms og rettighetsforholdene knyttet til beiterett, gjerdehold mm. kan være uklare og det kan være en utfordring lokalt.
- Økende ferdsel i utmark i forbindelse med turisme og friluftsliv kan gi nye utfordringer i form av forstyrrelse av beitedyr, men kan også gi mindre rovdyr tetthet og økt tilsyn.

Mål:

Bruk av utmarksbeitene skal økes. Vi skal legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på beite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

Strategier

- Flere beitedyr og økt andel av foropptaket skal skje i utmark.
- Bruk øyer som er fri for rovdyr og naturlig avgrenset.
- Bruk av moderne utstyr for å overvåke og kontrollere beitedyrene fremfor omfattende gjerding i

utmark med tilhørende vedlikeholdsansvar og miljøkonsekvenser.

-Unngå konflikt med andre interesser som skogbruk, reindrift, friluftsliv og bebyggelse.

Tiltak:

Alle tiltak nevnt i gjeldende rundskriv til ordningen kan få tilskudd. Listen er ikke uttømmende og andre tiltak kan også vurderes dersom de er omfattet av vilkårene som gjelder for ordningen.

Nevnte tiltak i rundskriv:

Ulike typer faste og mobile investeringstiltak kan være (listen er ikke uttømmende):

- *Sperregjerder*
Et sperregjerde skal hindre beitedyr i å komme ut av beiteområdet. Sperregjerder kan også tjene til å avgrense beiteområdet mot vei, jernbane, tettbebyggelse og sammenhengende jordbruksområder. Rene inngjerdinger av beitedyr i utmark faller ikke inn under definisjonen av sperregjerde, og tilskudd gis normalt ikke til dette. Heller ikke skal det gis tilskudd til gjerder mellom innmark og utmark som faller inn under Lov om grannegjerde.
- *Ferister*
Ferister bør være av godkjent fabrikat eller bygd etter standardtegninger.
- *Bruer*
Det kan gis tilskudd til bruer som er dimensjonert for føring av beitedyr. Dersom bruene er kraftigere dimensjonert kan kostnadsoverslag eller tilskuddsandel reduseres tilsvarende.
- *Gjeterhytter*
Kostnadsoverslag for gjeterhytter kan omfatte hytter på inntil 20 m² med kvadratmeterpris som tilsvarer gjennomsnittlig kostnad for hytter av enkel standard i det aktuelle området.
- *Sanke- og skilleanlegg*
- *Anlegg/rydding/utbedring av drifteveier*
- *Saltsteinsautomater*
- *Transportprammer*
- *Elektronisk overvåkingsutstyr (radiobjeller, lammenoder, merkesavlesere, findmysheep, droner mv.)*
- *Elektronisk gjerde (f.eks. av typen Nofence)*

Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter kan være ulike typer prosjekter som retter seg mot organisering og tilrettelegging av utmarksbeitene for god og effektiv beitebruk. Dette kan bl.a. omfatte:

- *Planlegging og prosjektering av faste installasjoner*
- *Ny organisering av beitelag og utmarksbeiteområder*
- *Prosjektrettet arbeid for stimulering til økt beitebruk og rasjonell utnyttelse av beitene*
- *Tidsbegrenset utprøving av nytt utstyr som kan bidra til effektiv og god beitebruk*
- *Utarbeidelse av planer (beitebruksplan, tiltaksplan, beredskapsplan mv.) for utmarksbeite*
- *Vegetasjonskartlegging*

Behandling av søknader:

Søknadsfrist:

Kommunen lyser ut midlene med fastsatt frist. Ordningen utlyses via kommunens hjemmesider og i form av e-post til aktive bønder.

Krav til søknader:

Elektronisk søknad leveres via Altinn*

*For søkere som ikke har mulighet til å søke elektronisk ligger skjema i pdf-versjon tilgjengelig på Landbruksdirektoratets nettside. Skjemaet fylles ut, signeres og sendes sammen med nødvendige vedlegg til kommunen

Søknad skal inneholde:

- Kostnadsoverslag og finansieringsplan
- Kart med inntegning og ev. beskrivelse av tiltaket
- Avtaler med grunneier**
- Dokumentasjon på tillatelse etter annet regelverk dersom nødvendig. Dette kan eventuelt ettersendes før utbetaling.
- Uttalelse fra reinbeitedistriktet i området
- Plan for investeringstiltak (bør vedlegges for store tiltak som må fordeles over flere år)

** Det finnes avtalemaler utarbeidet av Norsk sau og geit

(se <http://www.nsg.no/standardavtaler-m-m/category658.html>. Ansvar for vedlikehold og fjerning av anlegg etter bruk bør gå fram av avtalen. Ved leie av areal må avtalen må ha minimum 10 års varighet jf § 2 om vilkår for tilskudd.

Dersom tilskuddsmottaker ikke har fradragsrett for inngående merverdiavgift, kan merverdiavgift inngå i kostnadsoverslaget og i grunnlaget for beregning av tilskudd.

Søknadsskjema, regelverk og mer info om ordningen med eksempler på mulige tiltak ligger på nettsidene til Landbruksdirektoratet.

Kostnadssatser

Timesatser eget arbeid: 250 kr/time

Tillegg for bruk av lette maskiner som motorsag, ryddesag, fjellbor ol: 75 kr/time

Tillegg for bruk av tyngre maskiner som traktor, gravemaskin ol: 250 kr/time

Gjerder, netting: 75 kr/m + mva. I tillegg kommer grunder, klyv m.m. (+ noe tillegg for spesielt vanskelig terreng)

Innkjøp av nødvendig kompetanse, tjenester, materiell og utstyr ihht.

kostnadsoverslag/prislister/faktura fra leverandør.

Administrasjonsutgifter til søknad og rapportering inngår ikke i godkjent kostnadsoverslag

Driftsutgifter i etterkant inngår ikke i godkjent kostnad.

Tilskuddsatser og prioritering av midler

Tilskuddsatsene beregnes ihht forskriftens §3. Gjeldende satser er inntil 50 % på investeringer og 70 % på planleggings og tilretteleggingsprosjekter og elektronisk overvåking på inntil 50% av besetningen. Ved stort søknadsomfang reduseres satsen, normalt ikke under 30 % av godkjent kostnadsoverslag for tiltak som er innenfor ordningens kjerneområder og er av en slik størrelse at det ikke overgår omfanget av ordningen.

Ved søknadsomfang utover tildelte rammer og prosentvis fordeling så vil tiltakene vurderes ut i fra nytte i forhold til kostnad. Nyten vurderes ut i fra måloppnåelse i målsetningen og ut i fra hvordan tiltaket svarer på de lokale utfordringene. Gode helhetsløsninger eller langsiktige tiltak prioriteres. Tiltak som kan gi synergieffekter med økt måloppnåelse i forhold til regional plan for landbruk i Troms, Regionalt bygdeutviklingsprogram i Troms og Finnmark, lokal SMIL-strategi eller andre lokale og regionale strategidokumenter innenfor landbruket teller positivt.

Utbetaling:

Innvilget tilskudd utbetales etter skriftlig anmodning fra tilskuddsmottaker med dokumentasjon på utgifter i form av bilder, timelister, kopi av bilag mm. Eget arbeid må dokumenteres med timelister. Innleid arbeidskraft i ansettelsesforhold dokumenteres med A-melding. Sluttutbetaling kan gjøres når arbeidet er fullført og prosjektrengskap er godkjent. Delutbetaling kan skje med inntil 75 % av tilskuddsbeløpet på grunnlag av godkjent dokumentasjon for påløpte kostnader.